ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE
SECŢIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

Decizia nr.3232 Dosar nr.734/2/2009

Şedinţa publică de la 3 iunie 2011

Preşedinte: Elena Canţăr - Judecător
Liliana Vişan - Judecător
Eugenia Marin - Judecător
Angela Cojocaru - Magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii împotriva sentinţei nr.756 din 10 februarie 2010 a Curţii de Apel Bucureşti-Secţia a VIII-a contencios administrativ şi fiscal.

La apelul nominal s-a prezentat recurentul-reclamant Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, prin consilierul juridic .... lipsind intimatul-pârât Horga Ioan.

Procedura completă.

Nemaifiind alte cereri de formulat, Înalta Curte a acordat cuvântul reprezentantei recurentului pentru susţinerea recursului declarat în cauză.

Consilierul juridic ...., a susţinut recursul, solicitând admiterea acestuia, modificarea în tot a hotărârii recurate şi admiterea pe fond a acţiunii, în sensul constatării calităţii de colaborator al Securităţii al intimatului-pârât Horga Ioan.

După închiderea dezbaterilor, dar mai înainte de pronunţare, s-a prezentat şi avocata ...., care a depus concluzii scrise.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de faţă;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin acţiunea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti – Secţia de Contencios Administrativ şi Fiscal, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a chemat în judecată pe pârâtul Horga Ioan, născut la data de 02.01.1950, în comuna Dezna, jud. Arad, fiul lui Ioan şi Maria, solicitând instanţei ca prin hotărârea ce o va pronunţa în cauză să constate calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

În motivarea acţiunii, reclamantul a arătat că, în cauză, sunt îndeplinite condiţiile impuse de art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, întrucât pârâtul a fost de acord cu punerea la dispoziţia organelor de Securitate a unei încăperi din apartamentul pe care îl ocupa, în scopul efectuării întâlnirilor cu reţeaua informativă, în condiţii de conspirativitate deplină.

Pârâtul a formulat întâmpinare în care a solicitat respingerea acţiunii ca nefondată, întrucât nu a fost niciodată colaborator al Securităţii, nu a avut cunoştinţă de faptul că a avut un nume conspirativ şi că se întocmeau rapoarte cu privire la activitatea desfăşurată în locuinţa pe care o deţinea.

Curtea de Apel Bucureşti – Secţia de Contencios Administrativ şi Fiscal, prin sentinţa nr. 756 din 10.02.2010, a respins ca neîntemeiată acţiunea reclamantului Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii.

Pentru a pronunţa o asemenea soluţie, prima instanţă a apreciat că activitatea pârâtului nu se circumscrie ipotezei reglementate de art. 2 lit. b) ultima teză din O.U.G. nr. 24/2008, deoarece nu există niciun indiciu în sensul că spaţiul pe care îl deţinea a fost pus la dispoziţia organelor de Securitate, cu scopul încălcării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

În opinia curţii de apel, nu se poate susţine ipoteza că partea finală a textului legal anterior individualizat instituie o categorie de colaboratori aparte cu totul faţă cealaltă categorie vizată de prima parte a respectivei reglementări. Dimpotrivă, este evident faptul că intenţia legiuitorului a fost aceea de a extinde sfera de aplicare a calităţii de colaborator şi în privinţa acestei categorii de persoane (cei care puneau la dispoziţie locuinţa lor sau un alt spaţiu pe care îl deţineau), însă cu respectarea corelativă şi obligatorie şi a celorlalte

condiţii evocate: punerea la dispoziţie să se fi realizat în vederea înlesnirii culegerii de informaţii de la alte persoane; prin acele informaţii culese eventual, în urma punerii la dispoziţie a locuinţei sau a unui alt spaţiu deţinut, să se denunţe activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist; furnizarea sau înlesnirea transmiterii informaţiilor ori, după caz, punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, în vederea înlesnirii culegerii de informaţii de la alte persoane să fi fost de natură să aducă atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Ca atare, instanţa de fond a apreciat că este eronat punctul de vedere al reclamantului, în sensul că este necesară doar îndeplinirea a două condiţii: înlesnirea activităţii de culegere de informaţii de la reţeaua informativă să se facă prin punerea la dispoziţia organelor de Securitate a locuinţei sau a altui spaţiu deţinut, iar această măsură să se realizeze în mod voluntar.

Curtea a arătat că, deşi în casa pârâtului au fost introduşi mai mulţi informatori, nu s-a dovedit activitatea acestora sub aspectul încălcării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Mai precis, simpla susţinere a folosirii spaţiului pârâtului de către nişte angajaţi ai fostelor organelor de Securitate sau de către nişte informatori ai acestora, în lipsa oricăror date referitoare la activitatea concretă realizată acolo, este insuficientă pentru constatarea calităţii pârâtului de colaborator al Securităţii.

În plus, instanţa a evidenţiat faptul că, din probatoriile administrate în cauză, rezultă că nu a avut loc o punere efectivă, la dispoziţia organelor de Securitate, a locuinţei pârâtului, ci doar una scriptică, în evidenţele Securităţii.

Împotriva acestei sentinţe a declarat recurs reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii, care a solicitat modificarea sa, în sensul admiterii acţiunii.

În motivarea căii de atac, încadrată în drept pe dispoziţiile art. 304^1 C.proc.civ., recurentul susţine că hotărârea contestată este lipsită de temei legal, fiind dată cu încălcarea şi aplicarea greşită a dispoziţiilor art. 2 lit. b) ultima teză din O.U.G. nr. 24/2008.

În opinia recurentului, instanţa de fond a respins în mod nejustificat acţiunea, deşi în speţă a fost dovedită punerea de către

intimat la dispoziția Securității, în mod voluntar, a unui spațiu deținut de acesta, situație în care, în raport de temeiul legal anterior enunțat, este reținută calitatea de colaborator al Securității, fără a mai fi necesară îndeplinirea altei condiții.

Pe de altă parte, recurentul a apreciat că, dacă ar fi menținută soluția contestată, ar însemna ca la stabilirea calității de colaborator al Securității, în ipoteza punerii la dispoziție a casei de întâlniri, soluția dată prin hotărâre judecătorească să depindă exclusiv de activitatea unor terți, adică de informațiile furnizate de aceștia organelor de Securitate.

În realitate, calea aleasă de legiuitor se justifică prin aceea că gazdele caselor conspirative aveau, în angrenajul Securității, un rol mult mai important decât cel al informatorilor. În plus, categoria gazdelor nu permite subclasificări pe criterii morale, la fel ca în cazul informatorilor, a căror activitate este analizată în funcție de conținutul delațiunilor furnizate Securității.

Ca atare, recurentul a concluzionat în sensul că legiuitorul a considerat că simpla punere la dispoziția Securității a unui spațiu deținut duce automat la reținerea calității de colaborator al Securității.

Totodată, recurentul a apreciat că punerea locuinței intimatului la dispoziția Securității nu a fost fictivă, deoarece lucrătorii acestei instituții au renunțat la casa conspirativă atunci când folosirea acesteia a devenit într-adevăr imposibilă.

Intimatul a formulat întâmpinare în care a solicitat respingerea recursului ca nefondat (filele 18-21 dosar).

Analizând sentința atacată, în raport cu criticile formulate, cât și din oficiu, în baza art. 304[1] C.proc.civ., Înalta Curte apreciază că recursul este fondat pentru considerentele care vor fi expuse în continuare.

Conform art. 2 lit. b) ultima teză din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care,

având calitatea de rezidenți ai Securității coordonau activitatea informatorilor.

Din interpretarea dispoziției legale anterior citate, rezultă faptul că, pentru reținerea calității de colaborator al Securității, este necesar ca înlesnirea activității de culegere de informații de la rețeaua informativă să se facă *prin punerea la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu deținut în mod voluntar.*

Din probatoriul administrat în cauză, rezultă faptul că intimatul a fost de acord să sprijine organele de Securitate prin punerea voluntară la dispoziția acestora a unei încăperi din locuința sa, încăpere ce a fost efectiv folosită drept casă de întâlniri, după cum rezultă din probatoriul administrat în cauză.

Ca atare, intimatul a fost recrutat la data de 16.07.1974 în calitate de „gazdă casă de întâlnire"și a dobândit numele conspirativ „Clopotul", „în problema naționaliștilor germani din orașul Arad" (a se vedea fila 33-38 dosar fond).

Mai precis, au fost prezentate mai rapoarte din care rezultă faptul că această casă de întâlniri a fost efectiv folosită și că recurentul a avut o atitudine corespunzătoare, de sprijin față de organele de Securitate (a se vedea filele 36-39 dosar fond).

De asemenea, la fila 45 dosar fond se află un raport cu propunerea de abandonare a gazdei casei de întâlniri „Clopotul", în care se menționează faptul că „de la data colaborării și până în prezent, casa a fost folosită cu bune rezultate, dar după ce soția acestuia a născut, întâlnirile au devenit imposibil de realizat".

Pe de altă parte, Înalta Curte apreciază că, spre deosebire de prima teză a art. 2 lit. b) din ordonanța aflată în discuție, care se referă la persoanele care au sprijinit fosta Securitate prin oferirea de informații, situație în care acele informații trebuie să îndeplinească două condiții (cu privire la conținut și la posibilele efecte) pentru a se putea reține calitatea de colaborator al Securității, în ipoteza dedusă judecății în prezenta cauză – a punerii la dispoziția Securității a unui anumit spațiu – legiuitorul nu a mai considerat necesară întrunirea altor condiții pentru reținerea acestei calități.

Ca atare, din formularea textului legal rezultă în mod vădit faptul că legiuitorul a tratat două situații diferite, cu referire la două categorii distincte de colaboratori ai Securității – colaboratorul care

oferea informații, pe de o parte, respectiv colaboratorul care punea un imobil sau o încăpere la dispoziția Securității, pe de altă parte.

În consecință, instanța de control judiciar apreciază că judecătorul fondului a făcut o interpretare eronată a normei anterior individualizate, întrucât intimatul a pus în mod voluntar la dispoziția organelor de Securitate spațiul anterior descris.

Pe cale de consecință, Înalta Curte, în temeiul art. 312 alin. 1-3 C.proc.civ., coroborat cu art. 20 și 28 din Legea nr. 554/2004, modificată, va admite recursul, va modifica sentința atacată, în sensul că va admite acțiunea și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE
IN NUMELE LEGII
DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr.756 din 10 februarie 2010 a Curții de Apel București-Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată în sensul că admite acțiunea.

Constată calitatea pârâtului Horga Ioan de colaborator al Securității.

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 3 iunie 2011.

JUDECĂTOR,	JUDECĂTOR,	JUDECĂTOR,
E.Cantăr	L.Vișan	Eg.Marin

MAGISTRAT ASISTENT,
A.Cojocaru

ROMÂNIA 12 12 2011
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul 1351/2/2009 al acestei instanțe se legalizează de noi.
GREFIER
cu mențiunea irevocabilă

Red. L.V.
Tehnored. N.G./4 ex.
Red.jud.fond HV